בהמה המקשה לילד הוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה *הוציא את ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד *רותך: מעובר שבמעיה מותר באכילה, נמ' הטחול ומן הכליות אסור באכילה זה הכלל דבר שגופה אסור, *ושאינה גופה מותר: גמ' אמר רב יהודה אמר רב ואבר עצמו אסור, מאי טעמא? דאמר קרא ובשר בשדה טרפה לא תאכלו *כיון שיצא בשר חוץ למחיצתו נאסר. **בהמה המקשה לילד והוציא העובר את ידו והחזירו מותר באכילה** מאי לאו אאבר לא, אעובר, אי אעובר מאי איריא דהחזירו אפילו לא החזירו נמי? הוא הדין אף על גב דלא החזירו ואיידי *דקא בעי מיתנא סיפא **הוציא את ראשו אף על פי שהחזירו הרי זה כילוד** תנא נמי רישא "החזירו", וסיפא מאי קמשמע לן דכיון דיצא ראשו הויא לה לידה *תנינא **איזהו בכור לנחלה ואינו בכור לכהנים הבא אחר נפלים אף על פי שיצא ראשו חי, או בן ט' שיצא ראשו מת** טעמא דראשו מת הא ראשו חי הבא אחריו בכור לנחלה נמי לא הוי וכי תימא אשמעינן באדם וקא משמע לן בבהמה דאדם מבהמה לא יליף דאין פרוזדור לבהמה, ובהמה מאדם לא ילפא דחשיב פרצוף פנים דידיה הא נמי תנינא *שליא שיצתה מקצתה אסורה באכילה כסימן ולד באשה, כך סימן ולד בבהמה אי אמרת בשלמא החזירו דרישא דוקא תנא סיפא אטו רישא, אלא אי אמרת לא דרישא דוקא ולא דסיפא דוקא למה ליה למתנייה כללי? לא, לעולם אעובר וכדאמר רב נחמן בר יצחק "לא נצרכה אלא למקום חתך" הבא נמי לא נצרכה אלא למקום חתך

ת"ש בהמה המקשה לילד הוציא עובר את ידו והחזירה ואחר כך שחט את אמו מותר באכילה, שחט את אמו ואחר כך החזירה אסור באכילה, "הוציא את ידו וחתכו ואח"כ שחט את אמו: שברוץ טמא ואסור, ושבפנים טהור ומותר, *שחט את אמו ואחר כך חתכו:

הבשר

בהמה המקשה. כיון שיצא בשר חוץ למחיצתו נאסר. כדדרשינן לקמן דומיא דטרפה דאין לה היתר: **סיפא** מאי קמ"ל דכיון שיצא ראשו הויא לידה תמימה. ומ"מ ודילמא מלמדיך דאפילו אע"ג דהחזירו הוי כילוד דמהסיא דבכורה לא שמעינן אלא בלא החזירו ו"ל דפשיטא ליה דכיון דבלא חזרה הויא לידה כי החזירו נמי לא כלום הוא דבכורות כלום הויא ומיהו לא נתו הוה דבכורות לא הויא קשיא ליה אמאי מלמדיך ליה למיתני דהחזירו דכיון דאלמדיך לאשמועי דיליאת דאם הויא לידה אשמעינן נמי אגב מרחיה דחזרה נתו כלום הוא אבל כולה בבא ליה למיתני משום הא מידום פרוחא וזה נמי אין להקשות דהכא אלמדיך לאשמועינן דאפי' מה שבפנים אסור דלרב יהודה אסור קאי אעובר והא לא שמעינן מהסיא דבכורות דהא נמי פשיטא דכיון דחשיב כילוד ואפי' מה שבפנים אסור כיון שהולד שלם ובנתחך הוא דמיבעיא ליה לקמן כמו שאפרש לקמן בעזרת השם:

טעמא דרשאו מת הא רשאו חי כ' · תימה דהוה ליה למפרך בפשיטות מדקאמר ואין בכור לכהן מ"מ מכי יצא רשאו הוי כילוד וי"ל משום דאיכא למידמי מאי דשאו רוזו כדדמי בפ' יש בכור (נכורות מו:) דאמר שמואל אין הרחם פוטר בנפלים ופריך ליה מהא דאין בכור לכהן ומשני מאי דשאו רוזו פירוש יצא רשאו וגם יצא רוזו אח"כ ופריך ומיתי רוזו ומשני דנקט רשאו למידק הא רשאו חי בכור לנחלה נמי לא הוי הלכך עיקר פריכה מהאי דיוקא והוה מלי למיפרך הכא ממתני' דנדה דתנן (דף כח:) יצא כולו מטמא פדחתו אדם מבהמה לא יליף דאין פרוזדור לבהמה ובהמה מאדם לא ילפא דחשיב פרצוף פנים דידיה הא נמי תנינא דתנן (דף כח:) יצא כולו מטמא פדחתו: **אדם** מבהמה לא יליף דאין פרוזדור לבהמה. ג) האי פרוזדור דהכא לא הוי כי ההוא דיוקא דופן (נדה דף מב:) דאמר דמכי חליא ולד רשאו חוץ לפרוזדור הוי כילוד דאי כפרוזדור דהתם אייבי הכא מה היה יכול הפרוזדור לעכב הלידה כיון שהרחם חולה לו אלא פרוזדור דהתם הוא בית הטנון והכא הוא עובי הריכים המכסים את הרחם שבין הריכים כדפ"ה ומש"ה לא חשיב כילוד בילאת רשאו חוץ לרחם ואין תימה על שהלשון שוה והפירוש משתנה דכי הא גוונא אלכתן בפ' הלוקח בהמה (נכורות דף כ:) דאמר רבי [יהושע] מיטף פוטר מבכורה דחשיב מיטף ולד ולא הוי הוה מיטף ולד כי אלי דפ' המפלת (נדה דף כמ:) דרוב יולדות מטונפות: **שליא** שיצאה מקצתה אסור באכילה · אפי' מה שהיה בפנים בשעת שחיטה ומ"מ הכי מוכח מינה דברחם הוי כילוד דלמא משום דגדלין מקצתה דמהא נמי דמי לה בפ"ק דב"ק (דף יח:) דקאמר אמילתא דרבי אלעזר מאי קא משמע לן דאין מקצת שליא בלא ולד תגינא שליא שיצאה מקצתה כו' וי"ל דאם איתא דביליאת ברחם לא הויא לידה לא היה לרבי אלעזר כיון דבמקצתה לי אפשר בשום פעם לבא לידי חשיבות לידה ומהכא ליכא למפרך לשמואל דאמר בפ' יש בכור (נכורות דף מו:) דאין הרחם פוטר בנפלים *דדילמא הייט דוקא בבהמה אבל באדם לא אשמעינן מהכא דהא דקתני שיפא כסימן ולד באדם כך סימן ולד בבהמה הייט לענין שליא דהוי סימן ולד:

כסימן ולד באדם כך סימן ולד כו' · ג) ומ"מ מאי פשטא יותר בזה מבזה וי"ל משום דתנן בנדה (דף כה:) דבאדם הוי שפיר סימן ולד לכך קתמר דאמ"ג דבבהמה לא הוי שפיר סימן ולד מ"מ בשליא שוה לאדם*:

ואליבא

שיטה מקובצת

ג) ואי פרוזדור דהכא לא הוי · נ"ב עי' תוס' בכורות דף פ"ו ע"ב ד"ה דאדם: כ) וא"ת מאי משום יותר בזה מבזה · נ"ב עי' תוס' בכורות דף י"ט ע"ב ד"ה ובגמרא:

גליון השי"ס

תוס' ד"ה שליא וכו' דדילמא הייט דוקא בבהמה · עי' משנת פנים מפיחים מ"ש סימן ב

רבינו גרשום

בהמה המקשה לילד כו'. כלומר מהמת קישור הוציא עובר את ידו מבית הרחם והחזיר ואח"כ שחטו את אמו מותר באכילה דאע"ג דהוציא ידו לא חשוב יצא חוץ מחוצאתו אבל הוציא ראשו הרי זה כילוד אע"פ שהחזירו ואסור כולו אע"ג דשחטו את אמו לא מעלי ליה שחיטתם"פ דאמר קרא ובשר בשדה טרפה כלומר כיון שיצא מחוצאתו הרי זה כטרפה מה טרפה דאין לה היתר אף זה אין לה היתר

מעשם זה [בעינן] לפרושי לקמן: תנינא הבא אחר הנפלים כו'. כלומר ג) ולד דאמר אדם הבא אחר הנפלים אע"פ שהנפל הוציא ראשו הי כלומר לא כלו לו חודשיו או הנפל היה בן פ' חודשים שכלו לו חודשיו והוציא ראשו דלא הבא אחריו בכור לנחלה דכתיב כי הוא ראשית אונו כיון דנפל לא כלו לו חודשיו וכן פ' שלא הוציא ראשו אלא מת לא חשוב ראשית אונו אלא הבא אחריו אין בכור לכהן דנפל כיון דהוציא ראשו הי הוא היה בכור או בן פ' שהוציא ראשו מת ואין לו לכהן חמש סלעים מן האחרון: דאין פרוזדור לבהמה וכיון דהוציא ראשו מיד חשוב כילוד [כיון] [הלכך] דהוציא ראשו מיד חשוב כילוד ולישנא (למיתר) [למילף] בבהמה: הא נמי תנינא שליא שיצאה מקצתה. כלומר בהמה נמי תנינא דיציאת ראשו חשוב שליא שיצאה מקצתה דאמרי' אין שליא בלא ולד וכיון שיצאה מקצתה ודאי עם ראשו יצאה ואמרה באכילה דיציאה הוא לגמרי אם אמרת בשלמא החזיר דרישא דוקא. כלומר הוציא עובר את ידו והחזירה מותר באכילה האבר ופעמא דהחזיר דשחיטת אמו מפרתו אבל לא החזיר אסור החזיר דוקא תנא סיפא הוציא ראשו אע"פ שהחזירו הרי זה כילוד דהא בבא לא צריכא דתנינא בסקנא אחר כראמרינן שליא שיצאה מקצתה אמטל רישא דוקא דוקא דפרשית הא דתנן מותר באכילה אעובר והחזיר לאו דוקא ה"ה דאע"ג דלא הוציא ראשו אלא דוקא דוקא דתנינא בסקנא אחר למה לי לפרוזדור כלל: לא לעולם אעובר. כלומר הא דתנן החזירו מותר באכילה אעובר חנן אבל אבר עצמו אסור באכילה ואי פרכת מאי אריא החזירו אפי' לא החזירו נמי לא נצרכה אלא למקום חתך אם החזיר מקום חתך מותר ואי לא החזירו מקום חתך אסור: שחט את אמו ואח"כ החזירו. אסור באכילה דאין שחיטת אמו מפרתו דלא דמה האבר במעי אמו כי שחטה: חתכו ואח"כ שחט את אמו שברוץ כו'. כלומר דמותר לים לא מקבל טומאה: שחט אמו ואח"כ חתכו כמי שנתנו הנבלה בתוכו כדרבינן לשרוצי בגמ' [לקמן עב.]: והכ"מ

ג) מלשון דגיל כלומר מגינת דהוציא ראשו אע"ל לידה דאמר אדם בבא וכו'.

א א מיי' פ"ט מהלכות מאכלות אסורות סל' מו סמג לאוין קנו טור"ש יו"ד סימן יד סעיף לפ

ב ב ג מיי' שם סל' ס טור"ש שם סעיף ז [וסימן סב סעיף ג]:

ג ד מיי' שם טור"ש שם סעיף ב:

ד ה מיי' פ"ב מהלכות מלוה סל' י טור"ש ח"מ סי' רמו סעיף ו:

ה ו מיי' פ"ח מהלכות מאכלות אסורות סל' יא ומיי' בהלכות ובמ"מ שם ובמ"ב מהל' שחט אמו ס"מ מהלכות ס סמג לאוין קנו טור"ש יו"ד סי' יד סעיף ב:

ז ח מיי' פ"ח מהל' מאכלות אסורות סל' יא ומיי' בהלכות ובמ"מ שם ובמ"ב מהל' שחט אמו ס"מ מהלכות אלכה ס סמג לאוין קנו טור"ש יו"ד סי' יד סעיף ב:

נ"ב מאבנר

מה' רב וריוחנן בגנון אאר ל' דגיזר ל' ומי' בהכנות ובמ"מ שחט אמו ס"מ מהל' אלכה ס סמג לאוין קנו טור"ש יו"ד סי' יד סעיף ב:

I - II

מ' [גונוה] מ"מ רב וריוחנן

קושיות אל רב - דגיזר ל' דאבר מאיר"ה דהיינו

* סוקריים לשם דלוים כדי לשמור על נגף הקריאה והמחשבה וזכאות התשובה ל"ר תיא מאומן מ"ר

לקמן עד: ב"ק יא:

[לקמן עב:]

[מכות יח: זבחים פב:]

[שבת לי: ופס נסמן]

נכורות מו:

[לקמן עב:]

[ומי' תוס' ב"ק יא: ד"ה בסימן]